

51220

การประเมินประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548

Effective Evaluation of the Project on the Problem Solvency of Drug
Abuse in Vocational Education in Uttaradit Province Under
Vocational Education Commission in B.E. 2548

เจริญศรี ดั่งรักษา¹

Received: March 29, 2008; Accepted: September 24, 2008

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา
จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการ
และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อประสิทธิผลโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 530 คน เป็น
ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักเรียน นักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)
และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 ภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพด้านการเฝ้าระวังและป้องกันตนเองและผู้ใกล้ชิดไม่ให้เข้าไป
เกี่ยวข้องกับกระบวนกรยาเสพติด ด้านการตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด และด้านการเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับดีทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา
จังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 จำแนกตามสถานศึกษา
พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สถานศึกษาที่แตกต่างกัน คือ วิทยาลัย

¹ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เลขที่ 27 ถนนอินใจมี ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ 53000
โทร. 055-411096 ต่อ 1649

เทคนิคอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.70$) แตกต่างกับวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรดิตถ์ ($\bar{X} = 3.99$) วิทยาลัยการอาชีพพิชัย ($\bar{X} = 3.99$) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ ($\bar{X} = 4.10$) วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรดิตถ์ ($\bar{X} = 3.99$) แตกต่างกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ ($\bar{X} = 4.10$) และวิทยาลัยการอาชีพพิชัย ($\bar{X} = 3.99$) แตกต่างกับ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ ($\bar{X} = 4.10$)

3. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 ปัจจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนของผู้บริหาร ด้านความร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษาแกนนำ ด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านการส่งเสริมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด นอกเหนือจากกิจกรรมที่อบรมตามโครงการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโครงการฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด / ประสิทธิผล

Abstract

The purposes of the study is to evaluate the effectiveness of the project on the prevention of methamphetamine distribution in educational institutes under the Office of Vocational Education Commission in Uttaradit province in B.E. 2548, to compare the effectiveness of the project and to investigate the factors relating to the effectiveness of the project. The sample group consisted of 530 teachers, academic personnel and students in the B.E. 2548 academic year. The research instrument was a questionnaire. The data were analyzed by mean, standard deviation, one-way ANOVA and Pearson product-moment correlation. The results are as follows:

1. With regard to the effectiveness of the project on the prevention of methamphetamine distribution in educational institutes under the Office of Vocational Education Commission in Uttaradit province, in general it was found to be at a high level. When considering each aspect separately it was found that the effectiveness of all aspects of: drug danger awareness, self and family prevention from drugs and advertising of drug information was at a high level.

2. When comparing the effectiveness of the project regarding the institutions, there was a significant difference at the 0.05 level. The project effectiveness of Uttaradit Technical College was lower than that of Uttaradit Polytechnic College, Phichai Industrial and Community College and Uttaradit Vocational College, respectively.

3. Regarding the factors affecting the effectiveness of the project, it was found that all factors (administrator's support, cooperation of academic personnel student leaders, coordination of other organization, knowlegement of drug in study course and the proteced drug activities's support) were significantly related to the effectiveness of the project.

Keywords: prevention and solution of methamphetamine/effectiveness

บทนำ

ปี พ.ศ. 2548 ประเทศไทยประสบกับปัญหายาเสพติดมากกว่าปีที่ผ่านมาทั้งในด้านการเป็นพื้นที่ผลิด การเป็นพื้นที่การค้า การเป็นพื้นที่แพร่ระบาด และการเป็นทางผ่านยาเสพติด โดยมีตัวยาหลักที่ประสบปัญหา คือ ผีน เอโรอิน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน เฮโรอีน และสารเสพติดประเภทวัตถุออกฤทธิ์บางชนิด ปัญหายาเสพติดจึงเป็นปัญหาสำคัญที่นำมาซึ่งปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และครอบครัว ปัจจุบันปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในสังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น (แนวคิดในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. 2548 : ออนไลน์) โดยเฉพาะปรากฏการณ์การแพร่ระบาดของยาบ้าที่ระบาดเข้าไปในโรงเรียน ชุมชน และสถานประกอบการ

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย (สมภพ เรื่องตระกูล. 2543 : 8) ปัจจุบัน แอมเฟตามีน หรือยาบ้า คงเป็นปัญหามากที่สุด มีการแพร่ระบาดที่รุนแรงที่สุด เมื่อเทียบกับยาเสพติดชนิดอื่น จำนวนการผลิตร้อยละ 70-80 อยู่ที่ประเทศเพื่อนบ้าน ที่สำคัญคือ พม่า และลาว ปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้าจึงถือว่าเป็นวิกฤตมากที่สุดในช่วงเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา การขยายตัวของผู้เสพยาบ้าเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว ปัญหายาเสพติดไม่ได้เป็นปัญหาของผู้ติดยาเท่านั้น (สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. 2547 : 58) แต่ยังส่งผลต่อผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ด้วยตัวผู้เสพเองจะบั่นทอนสุขภาพ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อชุมชนและสังคม ต้องสูญเสียบุคคลที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศ นับวันการแพร่ระบาดของยาเสพติดขยายวงกว้างลงไปสู่กลุ่มประชาชนอาชีพต่างๆ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา เกษตรกรผู้ใช้แรงงาน คนขับรถ ให้บริการในสถานเริงรมย์ หรือแม้แต่ดารา ฯลฯ รัฐต้องสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากสำหรับนำมาแก้ไขปัญหายาเสพติด แทนที่จะนำเงินส่วนนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

รัฐบาล โดย อดีต ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร มีนโยบายประกาศทำสงครามกับ

ยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากสถานศึกษาและชุมชน โดยให้กระทรวงศึกษาธิการนำแนวปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา โดยดำเนินการตรวจสอบครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา กำกับติดตามอย่างใกล้ชิด และรายงานให้ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดทราบเป็นระยะ และให้สถานศึกษาแต่ละแห่งดำเนินการมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในโรงเรียน/สถานศึกษา โดยให้ดำเนินการตรวจสอบ กวดขัน ควบคุม ป้องกันมิให้โรงเรียน/สถานศึกษาเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างเด็ดขาด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษา จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงร่วมกันจัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาในสังกัด ซึ่งประกอบด้วยวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี และวิทยาลัยการอาชีพพิชัย ใช้เป็นกรอบปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถสนองนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ผ่านมาในปีการศึกษา 2548 ยังไม่มีการประเมินประสิทธิผลโครงการแต่อย่างใด ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความสนใจที่จะประเมินประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าเป็นอย่างไ ร ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยย่อมทำให้มองเห็นสภาพการปฏิบัติตามโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด มีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไขให้ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปีการศึกษา 2548

2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 มีความแตกต่างกัน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 จำแนกเป็น ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ จำนวน 234 คน และนักเรียน นักศึกษา จำนวน 6,494 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ จำนวน 148 คน นักเรียน นักศึกษา จำนวน 382 คน ใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สำหรับใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิผลและประเมินปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการเฝ้าระวังและการป้องกันตนเอง และผู้ใกล้ชิดไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการเสพติด

2.2 ด้านการตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด

2.3 ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อประเมินปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนของผู้บริหาร

3.2 ด้านความร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษาแกนนำ

3.3 ด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.4 ด้านการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในหลักสูตรการเรียนการสอน

3.5 ด้านการส่งเสริมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดนอกเหนือจากกิจกรรมที่อบรมตามโครงการ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลและประเมินปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยประสานงานกับฝ่ายแนะแนวและครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของแต่ละ

สถานศึกษา แล้วดำเนินการแจกแบบสอบถามและขอรับคืนด้วยตนเอง จนครบจำนวนที่กำหนดแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่วิเคราะห์ประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์การเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการฯ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลโครงการฯ โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy})

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 จำแนกตามสถานศึกษา รวมทุกด้าน

ประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์	วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรดิตถ์	วิทยาลัยการอาชีพพิชัย	F P	
	(n = 225)	(n = 168)	(n = 88)	(n = 49)		
ปีการศึกษา 2548	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.		
1 ด้านการเฝ้าระวังและป้องกันตนเองและผู้ใกล้ชิดไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยาเสพติด	3.65 0.49	3.99 0.48	3.81 0.48	3.84 0.53	15.57	0.00*
2 ด้านการตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด	3.91 0.70	4.69 0.42	4.39 0.50	4.30 0.58	60.28	0.00*
3 ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	3.55 0.50	3.62 0.66	3.78 0.49	3.82 0.66	5.23	0.00*
รวม	3.70 0.45	4.10 0.39	3.99 0.37	3.99 0.47	31.64	0.00*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประสิทธิภาพ
โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ
สถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะ
กรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 จำแนก

ตามสถานศึกษาโดยภาพรวม มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้านก็มีความแตกต่างเช่นเดียวกัน

**ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
ของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาปีการศึกษา
2548 รวมทุกด้าน**

	วิทยาลัย เทคนิค อุดรดิตถ์ (n = 225) $\bar{X} = 3.70$	วิทยาลัย สารพัดช่าง อุดรดิตถ์ (n = 88) $\bar{X} = 3.99$	วิทยาลัย การอาชีพ พิชัย (n = 49) $\bar{X} = 3.99$	วิทยาลัย อาชีวศึกษา อุดรดิตถ์ (n = 168) $\bar{X} = 4.10$
วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ (n = 225) $\bar{X} = 3.70$	-	.29*	.29*	.40*
วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรดิตถ์ (n = 88) $\bar{X} = 3.99$		-	.00	.11*
วิทยาลัยการอาชีพพิชัย (n = 49) $\bar{X} = 3.99$			-	.11*
วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ (n = 168) $\bar{X} = 4.10$				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05*

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประสิทธิภาพ
โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถาน
ศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 รวมทุกด้านของ
สถานศึกษาทั้ง 4 วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ วิทยาลัย
สารพัดช่างอุดรดิตถ์ วิทยาลัยการอาชีพพิชัย และ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ มีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และวิทยาลัยการ
อาชีพพิชัยกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ มีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระยะเวลาในการทำวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย รวบรวมข้อมูลทำการ
วิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่ต้นเดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน
2550

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การประเมินประสิทธิผลโครงการฯ ผลการ
ศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการเฝ้าระวังและป้องกันตนเองและ
ผู้ใกล้ชิดไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนกรยาเสพติด

ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สถานศึกษาทั้ง 4 ได้จัดทำกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งกิจกรรมรวมทุกสถานศึกษา และกิจกรรมแยกแต่ละสถานศึกษา รวมทั้งผู้บริหาร ครู อาจารย์ บุคลากรทุกคนช่วยกันสอดส่องดูแลนักศึกษาทุกๆ ด้าน มีการจัดระบบเฝ้าระวัง โดยให้มีการจัดครู อาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน ดูแลนักเรียน นักศึกษา 20-30 คน โดยจะต้องจัดกลุ่มเด็กดังกล่าวเป็นกลุ่มย่อยๆ อีกกลุ่มละ 5-6 คน โดยในแต่ละกลุ่มย่อยดังกล่าว จะต้องเป็นกลุ่มที่สมัครใจเข้ากลุ่มและมีการเลือกหัวหน้ากลุ่มกันเอง โดยให้ครู อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ดูแลการเรียนรู้และความเป็นอยู่ของนักเรียน นักศึกษาแต่ละกลุ่มมีการแลกเปลี่ยน

ข้อมูลข่าวสารระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยกัน รวมทั้งหัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่ม ติดตามสุ่มตรวจนักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และแนะแนวการเรียนรู้และให้คำปรึกษาแก่กลุ่มนักเรียน นักศึกษาในทุกๆ เรื่อง รวมทั้งได้ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติดมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Potential Demand) คือ ประชาชนทั่วไปทั้งในชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการมีเจตคติและสำนึกในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของประชาชนจนเป็นพลังแผ่นดินมีความเข้มแข็งและเข้ามามีบทบาทในการเฝ้าระวังและจัดการกับปัญหายาเสพติด กลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติดมีภูมิคุ้มกัน และสามารถดำรงความเข้มแข็งในการต่อต้านยาเสพติด รวมทั้งสภาพแวดล้อมได้รับการพัฒนาไม่ให้เป็นเงื่อนไขของปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ตลอดจนใช้วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู อาจารย์ฝ่ายปกครองสังเกตพฤติกรรมและควบคุมความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา ว่ากล่าวตักเตือน แนะนำนักเรียน นักศึกษาที่มีปัญหายาเสพติด รวมทั้งเชิญผู้ปกครองมารับทราบเกี่ยวกับตัวของนักเรียน นักศึกษา หรือการส่งครู อาจารย์ ออกเยี่ยมบ้าน นักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมที่ต้องสงสัย เพื่อจะได้รับทราบสภาพของครอบครัวนักเรียน นักศึกษา ในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้น

2. ด้านการตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สถานศึกษาทั้ง 4 แห่ง ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติดแก่นักเรียน นักศึกษา รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยการให้ข้อมูลความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ แก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนตระหนักในโทษ พิษภัย และผลภัยจากการใช้ยาเสพติดและการให้การศึกษาอบรมครู อาจารย์ และบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้เรื่องยาเสพติด รวมถึงการดำเนินการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา

3. ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะว่าทุกสถานศึกษาได้นำความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดสอดแทรกในวิชาเรียน และใช้วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา ให้มีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดตลอดจนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาโดยให้ครูอาจารย์ แทรกความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดในบทเรียน และส่งเสริมนักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษา รวมทั้งเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจมาบรรยายเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติดมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความตระหนักต่อปัญหายาเสพติด และรู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันสารเสพติด ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียนและตามบอร์ดต่างๆ ในโรงเรียน การจัดนิทรรศการในโอกาสสำคัญ เช่น วันต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมเสี่ยงตามสายในโรงเรียน กิจกรรมหน้าเสาธง การจัดทำโปสเตอร์และแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสารเสพติดในโรงเรียน และการประกวดคำขวัญเรียงความ โครงการ ภาพวาด เป็นต้น

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 พบว่า วิทยาลัยเทคนิค

อุตรดิตถ์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์ วิทยาลัย
สารพัดช่างอุตรดิตถ์ และวิทยาลัยการอาชีพพิชัย โดย
ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ธรรมชาติสถานศึกษา
แต่ละแห่ง เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์ เป็น
สถานศึกษามีนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ผู้สอน
ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การส่งสอนอบรมค่อนข้างจะ
เคร่งครัดระเบียบวินัยมากกว่าวิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์
ที่มีครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย
การเรียนการสอนจะเน้นวิชาช่างมากกว่าด้านบริหาร
ธุรกิจ ส่วนวิทยาลัยสารพัดช่างอุตรดิตถ์และวิทยาลัย
การอาชีพพิชัย มีนักเรียน นักศึกษา ที่เป็นเพศหญิง
กับเพศชายในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะ
วิทยาลัยสารพัดช่างกับวิทยาลัยการอาชีพ มีการเรียน
การสอนทั้งวิชาช่างและวิชาบริหารธุรกิจควบคู่กัน การ
จัดกิจกรรมโครงการที่ร่วมกันจัดทำโดยการนำนักเรียน
นักศึกษา ของแต่ละสถานศึกษามาร่วมอบรมตาม
โครงการ และโครงการที่แต่ละสถานศึกษาจัดขึ้นเอง
จึงมีผลให้ประสิทธิผลโครงการมีความแตกต่างกันดังนี้

1. ความแตกต่างทางด้านเพศ โดยธรรมชาติ
ทุกๆ ไป เพศหญิงกับเพศชายมีความสามารถในการ
เรียนรู้ใกล้เคียงกันแต่เนื่องจากทั้งสองเพศมีความสนใจ
และความตั้งใจในการเรียนรู้ ตลอดจนความคาดหวัง
ของสังคมแตกต่างกัน จึงทำให้ทั้งสองเพศประสบ
ความสำเร็จในการเรียนรู้และรับรู้ในวิชาการและ
ประสบการณ์ต่างกัน

2. ความแตกต่างทางการศึกษา การศึกษาจะ
แสดงถึงความสามารถทางสติปัญญา ความถนัด ผู้ที่มี
สติปัญญาในระดับสูงย่อมสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ยาก
มีลักษณะเป็นนามธรรม มีความสลับซับซ้อนได้ดีและ
เร็วกว่าผู้ที่มีสติปัญญาในระดับปานกลางหรือต่ำ และ
การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจะช่วยกล่อมเกล่าและ
สนับสนุนให้บุคคลเกิดความเจริญงอกงามทั้งร่างกาย
จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ที่จะสามารถดำรงชีวิต
ให้ปลอดภัยจากยาเสพติดได้ รวมทั้งการให้ความรู้
เกี่ยวกับยาเสพติด แก่นักเรียนนักศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยน
เจตคติและการปฏิบัติตนของนักเรียนนักศึกษาเกี่ยว

กับยาเสพติด

3. ความแตกต่างทางด้านการเป็นนักศึกษา
แก่นนำและไม่เป็นนักศึกษาแก่นนำ ทั้งนี้ เป็นเพราะ
แต่ละสถานศึกษานำแนวทางการดำเนินงานป้องกัน
และแก้ไขปัญหายาเสพติดด้านการใช้กิจกรรมกลุ่ม
เพื่อนมาปฏิบัติ “เพื่อน” นับเป็นบุคคลที่มีอิทธิพล
ต่อความคิด เจตคติ และพฤติกรรมของวัยรุ่นด้วยกัน
การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อนเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน
ยาเสพติด โดยมีรากฐานความเชื่อมั่นว่ากลุ่มเพื่อน
มีอิทธิพลที่จะโน้มน้าว ชักจูงเพื่อนในกลุ่มด้วยกัน
ด้วยการแนะนำให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มที่มี
ปัญหาให้ได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมก็สามารถที่
จะป้องกันนักเรียนที่มีปัญหามีให้มีพฤติกรรมเบี่ยง
เบนไปในทางที่ไม่ถูกต้อง

4. ความแตกต่างระหว่างผู้เคยเกี่ยวข้องกับ
ยาเสพติดกับผู้ไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดครั้งนี้
เป็นเพราะว่าการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายยาเสพติดเป็น
รูปแบบที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการมีปฏิสัมพันธ์
ระหว่างคน สิ่งแวดล้อม และตัวยา รูปแบบนี้มุ่ง
พัฒนาที่ตัว “คน” และพฤติกรรมของคนเป็นสำคัญ เป็น
รูปแบบที่ยอมรับกันว่ามีหลักการเหตุผลและวิธีการ
ที่จะนำไปสู่เป้าหมายได้นั้น ได้มีการจัดการศึกษาเพื่อ
ป้องกันยาเสพติดหรือป้องกันการใช้ยาในทางที่ผิด
การปลูกฝังอบรม เลี้ยงดูให้เยาวชนมีพัฒนาการและ
ความเจริญงอกงามไปตามวัยมีสุขภาพกายและจิตที่
สมบูรณ์รู้จักปรับปรุงคุณภาพแห่งชีวิตของตนครอบครัว
สังคมสร้างเสริมค่านิยม และทัศนคติที่ถูกต้องเหมาะสม

5. ความแตกต่างกันทางด้านอาชีพผู้ปกครอง
การที่เด็กหรือนักเรียน นักศึกษาจะประพฤติปฏิบัติตน
ให้ปลอดภัยจากปัญหาสังคมหรือยาเสพติดได้นั้น
ครอบครัวมีความสำคัญในการปลูกฝังสิ่งเหล่านี้ให้แก่
เด็กๆ เพราะครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคม
เป็นหน่วยสำคัญที่จะพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ได้
อย่างใกล้ชิดที่สุดด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้
เกิดขึ้นในครอบครัว มีเศรษฐกิจที่พอเพียง และมี
สิ่งแวดล้อมที่ดี ครอบครัวควรมีบทบาทในการเฝ้า
ระวังปัญหาสังคม ปัญหายาเสพติดไม่ให้กลับมา

อย่างยั่งยืน โดยเริ่มที่แต่ละครอบครัว มีความสัมพันธ์อันดี มีความรัก มีความอบอุ่น มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่จะเป็นเกราะคุ้มกันภัยยาเสพติดให้กับสมาชิกในครอบครัว หากชุมชนมีครอบครัวที่เข้มแข็งจะส่งผลให้ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด และการที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีความสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ จะต้องอาศัยครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูสิ่งสำคัญที่สุดคือ เด็กต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับบิดามารดา ได้รับการเอาใจใส่จากบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกปลอดภัย เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และมองเห็นคุณค่าของตนเองประกอบกับสภาพสังคมเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป พ่อแมยุคใหม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับภาระหน้าที่การงานในขณะที่ลูกๆ อยู่กับโรงเรียนและเพื่อน ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างทางความคิด การรับรู้ของเด็กนักเรียนนักศึกษาที่สำคัญคืออาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เช่น บิดา มารดามีอาชีพที่ต้องย้ายสถานที่ทำงานไปเรื่อยๆ จะมีปัญหาต่อการศึกษาของบุตร การย้ายตามบิดา มารดา อาจทำให้บุตรเรียนหนังสือไม่ทันเพื่อน จะทำให้เกิดความกังวล ว่ารุ่นใจอันอาจส่งผลทำให้แสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนได้ การเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 จำแนกตามสถานศึกษา มีผลการศึกษาและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการเฝ้าระวังและป้องกันตนเองและผู้ใกล้ชิดไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยาเสพติด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีทั้งกิจกรรมที่ทำร่วมกันและกิจกรรมที่แยกกันทำกิจกรรมของแต่ละสถานศึกษา เช่น การสุ่มตรวจยาเสพติดทุกภาคเรียน การเลือกคบเพื่อน การรู้จักปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

การรู้จักเลือกใช้อย่างถูกต้องว่าไม่ใช่ยาเสพติด การมั่นใจว่าจะไม่ใช่ยาเสพติดเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น การให้คำแนะนำความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่บุคคลในครอบครัว และสอดส่องดูแลบุคคลในครอบครัวไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นกิจกรรมที่แต่ละสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรม และให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักเรียน นักศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้และนำไปปฏิบัติได้ และปัญหาสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่าง คือ “ครอบครัว” สุชา จันทน์อม (2541) ได้กล่าวถึงครอบครัวว่า การที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ได้ ต้องอาศัยครอบครัวช่วยตอบสนองความต้องการที่สำคัญคือ ความสัมพันธ์อันดีกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ความเอาใจใส่จากครอบครัว แต่จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แต่ละครอบครัวมีภาระหน้าที่ที่แตกต่างกันจึงทำให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ แต่ละสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรทางการศึกษา ที่ทำหน้าที่ดูแลนักเรียน ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด การจัดทำระบบเครือข่าย โดยมีตัวแทนสถานศึกษาในพื้นที่แต่ละแห่ง การประสานงานกับผู้ปกครอง การรายงานข้อเท็จจริงแก่ผู้บริหารสูงสุด การบูรณาการ คุณธรรม จริยธรรมให้เข้ากับทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา มีความ “รู้จักทำได้ และเข้าใจชีวิต” รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่มีประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สถานศึกษา แต่ละแห่งต้องนำไปปฏิบัติ จึงทำให้ประสิทธิผลการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามีความแตกต่างกัน

2. ด้านการตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า “ความตระหนัก” คือ ผลจากการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์และการปฏิบัติฝึกฝน เมื่อบุคคลเรียนรู้แล้วก็จะต้องสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้ ซึ่งก่อนการเรียนรู้เขาไม่สามารถทำได้มาก่อน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการ

เรียนรู้จะไม่เกิดขึ้นในทันทีทันใด แต่จะเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป การเรียนรู้ที่จะทำให้บุคคลเกิดความรู้ ความตระหนักในเรื่องใดเป็นลักษณะของการเรียนรู้ที่เกิดจากสภาพการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ลักษณะนี้มีการกำหนดจุดประสงค์นำทาง และจุดประสงค์ปลายทางของการเรียนรู้ไว้เรียบร้อยแล้ว โดยการกำหนดหลักสูตรเนื้อหาที่จะเรียน ตลอดจนเกณฑ์ในการวัดผลไว้ด้วย ส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้นเอง ดังนั้น แต่ละสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน จึงส่งผลให้นักเรียน นักศึกษามีความแตกต่างกัน และแต่ละสถานศึกษานำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ที่ได้กำหนดมาตรการหลักในการป้องกันในรูปของการลดอุปสงค์ (Demand Reduction) ไปปฏิบัติ โดยสถานศึกษาให้ข้อมูลความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์แก่นักเรียน นักศึกษา เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงพิษภัยและผลภัยจากการใช้ยาเสพติด ให้การศึกษาอบรมครู อาจารย์ และบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้เรื่องยาเสพติด รวมถึงการดำเนินการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการถ่ายทอดข้อมูลความรู้ ด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน จึงทำให้แต่ละสถานศึกษามีประสิทธิผลในโครงการฯ ที่แตกต่างกัน

3. ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของแต่ละสถานศึกษาตามแผนป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2540-2544 ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ซึ่งแต่ละสถานศึกษามีการป้อนข้อมูล หรือการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้นักเรียน นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการเผยแพร่

ประชาสัมพันธ์ มุ่งรณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันยาเสพติดแก่นักเรียน นักศึกษา สถานศึกษา ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 มีการปฏิบัติและจัดกิจกรรมแยกตามสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมตามโครงการและกิจกรรมที่นักเรียน นักศึกษาคิดเอง ซึ่งเป็นความคิดที่หลากหลาย จึงมีผลทำให้การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดมีความแตกต่างกันออกไป ประสิทธิผลของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจึงมีความแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 จำแนกตามสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งในภาพรวมและรายด้านปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษาแกนนำ ปัจจัยด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในหลักสูตรการเรียนการสอนมีผลต่อประสิทธิผลโครงการฯ ทุกด้าน นอกจากปัจจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนของผู้บริหารและปัจจัยด้านการส่งเสริมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด นอกเหนือจากกิจกรรมที่อบรมตามโครงการ มีผลต่อประสิทธิผลโครงการฯ เฉพาะด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า สถานศึกษาทั้ง 4 ได้ดำเนินงานจัดกิจกรรมให้นักเรียน นักศึกษา ตามแผนป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2540-2544) ซึ่งการดำเนินงานภายใต้แผนที่มุ่งที่จะใช้กระบวนการทางการศึกษา และฝึกอบรมเป็นมาตรการหลักในการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด สร้างความ

ตระหนักในปัญหาและภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ต่อตนเองและสังคม เสริมสร้างทักษะในการเลือก ทางเลือกดำรงชีวิตที่เหมาะสมและปลอดภัยจากการ ติดสารเสพติด

สรุปการประเมินประสิทธิผลโครงการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาจังหวัด อุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 มีประสิทธิผลอยู่ในระดับดี ถือได้ว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ทำให้นักเรียน นักศึกษาคู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ มีการเฝ้าระวังและ ป้องกันตนเองและผู้ใกล้ชิดไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับ กระบวนการยาเสพติด เกิดความตระหนักถึงพิษภัยของ ยาเสพติด และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ เกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนสถานศึกษาได้นำ นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษามาปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินประสิทธิผล โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถาน ศึกษาจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2548 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1. ควรมีระบบการนิเทศ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินมา แก้ไขปัญหาในการดำเนินงานครั้งต่อไป ร่วมกับการ ประเมินผลศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ เพื่อเพิ่มศักยภาพเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงาน

2. ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดประจำ จังหวัด สาธารณสุขจังหวัด องค์กรเอกชน และสถานี ตำรวจ เพื่อขอสนับสนุน ด้านงบประมาณ และวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด อย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีการประสานงานกับชุมชน ผู้ปกครอง เยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วม มือกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมทั้งที่บ้านและสถานศึกษา

4. ควรมีการสุ่มตรวจยาเสพติดนักเรียนทุกชั้นปี และทุกภาคเรียนควรมีการนำผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับยา เสพติมาบรรยายให้แก่นักเรียน นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. ควรมีการฝึกอบรมวิทยากรแกนนำจาก รุ่นพี่สู่รุ่นน้องให้มีประสิทธิภาพ

6. ควรมีการจัดค่ายอาสาพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

1. ควรมีการจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการลงบันทึกข้อมูลนักเรียน นักศึกษา ที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้เป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการติดตามแก้ไขพฤติกรรมร่วมกับ ผู้ปกครอง รวมถึงการส่งสถานบำบัด ตลอดจนนำมา เป็นข้อมูลเปรียบเทียบหลังเสร็จสิ้นโครงการ

3. ควรมีการพานักเรียน นักศึกษาไป ทัศนศึกษาในสถานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อนักเรียน นักศึกษาจะได้ศึกษาจาก สภาพจริงของผู้บำบัดฟื้นฟู และมีความตระหนักถึง โทษและอันตรายจากยาเสพติดมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินประสิทธิผลโครงการ ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ทั้งระบบ โดยใช้การประเมินแบบ “CIPP” เพื่อครอบคลุม ทุกขั้นตอนของการปฏิบัติโครงการ

2. ควรมีการประเมินประสิทธิผลโครงการ ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของ อาชีวศึกษาทุกจังหวัดในภาคเหนือเพื่อเปรียบเทียบ

3. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถาน ศึกษาจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

4. ควรศึกษาถึงปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงมหาดไทย. (2546, 25 เมษายน). คำสั่งที่ ศตส. มท./ว 385 เรื่อง การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในโรงเรียน/สถานศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2546, 17 เมษายน). คำสั่งที่ ศร 0915/1615 เรื่อง นโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- คำแถลงนโยบาย คณะรัฐมนตรี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา.[ออนไลน์]. (2549). แหล่งที่มา : <http://www.thaigov.go.th/general/policy/policy/thaksin.htm>.
- แนวคิดในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. [ออนไลน์]. (2548). แหล่งที่มา : <http://www.win97.rtaf.mi.th/antidrug/mendo3.html>.
- ประเวศ วะสี. (2535). การพัฒนาพลังสร้างสรรค์องค์กร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- วรรณิ์ ลิ้มอักษร. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดอุดรดิตถ์. (2546, 18 เมษายน). คำสั่งที่ อด. 0017.2 (ศตส.จ.อด.)/366 เรื่อง การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในสถานศึกษา.
- สภาพปัญหายาเสพติดในประเทศไทย. [ออนไลน์]. (2548). แหล่งที่มา : <http://www.win97.rtaf.mi.th/antidrug/problem01.html>.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2544). นโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติด. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.police.go.th/police/news/index.php?>.
- สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (2547). เรียนรู้เรื่องยาเสพติดชีวิตปลอดภัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา.
- สมภพ เรืองตระกูล. (2543). ยาเสพติดมหันตภัยเงียบที่ป้องกันได้. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุชา จันทน์เอม. (2541). จิตวิทยาเด็กเกเร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.